

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 12. Rok: 2019 Číslo: 16

Jednota spoločenstva a veľkodušná pomoc v materiálnych potrebách (z myšlienok pápeža Františka)

Kresťanská komunita sa rodí z hojného vyliatia Ducha Svätého a rastie vďaka kvasu vzájomného delenia sa medzi bratmi a sestrami v Kristovi. Je tu istý dynamizmus solidarity, ktorý buduje Cirkev ako Božiu rodinu, v ktorej má ústredné miesto prežívanie koinonie. Čo znamená toto zvláštne slovo? Je to grécke slovo, ktoré znamená «dať do jednoty», «urobiť spoločným», byť ako jedno spoločenstvo, a nie izolovanými.

Toto je skúsenosť prvej kresťanskej komunity, čiže urobiť spoločným, «zdieľať», «komunikovať, mať účasť», a nie sa izolovať. V počiatkovej Cirkvi táto koinonia, táto komunita odkazuje predovšetkým na účasť na Kristovom Tele

a Krvi. Preto, keď pristupujeme k svätému prijímaniu, hovoríme, že „komunikujeme“, vstupujeme do spoločenstva s Ježišom a od tejto jednoty s Ježišom dochádzame k jednote s bratmi a sestrami.

Eucharistický život, modlitby, kázanie apoštolov a skúsenosť spoločenstva (porov. Sk 2,42) robia z veriacich zástup tých, ktorí majú – ako hovorí kniha Skutkov apoštolov – «jedno srdce a jednu dušu» a ktorí nepovažujú to, čo vlastní, za súkromné, ale všetko majú spoločné (porov. Sk 4,32).

Bol to príklad taký silný, že nám pomáha byť veľkodušnými, a nie skúpmi.

Spoločenstvo či koinonia sa takto stáva novým spôsobom vzťahu medzi Pánovými učeníkmi. Kresťania zažívajú nový spôsob vzájomného spolužitia, správania sa. A je to spôsob, ktorý je kresťanom vlastný až do tej miery, že pohania na nich hľadeli a hovorili: „Pozrite, ako sa milujú!“ Tým spôsobom bola láska. Avšak nie láska v slovách, nie láska fiktívna, ale láska skutkov, vzájomná pomoc: láska konkrétna, tá konkrétnosť lásky.

Puto s Kristom vytvára puto medzi bratmi, ktoré sa zlieva a prejavuje sa aj v jednote materiálnych dobier. Áno, tento spôsob bytia pospolu, táto vzájomná láska sa takto dostáva až k vreckám, privádza k zrieknutiu sa aj prekážky peňazí, aby sme ich dali druhým, dotýka sa aj času, idúc proti vlastnému úžitku.

To, že veriaci sú údmi Kristovho tela, ich robí spoluzodpovednými za seba navzájom. Byť veriacimi v Ježiša nás všetkých robí spoluzodpovednými jedni za druhých. „Pozri na tamtoho, aký má problém! Mňa to nezaujíma, je to jeho vec.“ – Nie, medzi kresťanmi takto nemôžeme povedať. – „Úbohý človek, má doma problém, prechádza touto ťažkosťou v rodine. Nuž, musím sa modliť,

vezmem si to za svoje, nie som ľahostajný.“ – Toto je byť kresťanom.

Zlyhať v úprimnosti delenia sa, čiže prísť o úprimnosť lásky, znamená totiž pestovanie pokrytectva, vzdialenie sa od pravdy, stávanie sa egoistami, vyhasenie ohňa spoločenstva a odsúdenie sa na mráz vnútornej smrti. Ten, kto sa takto správa, prechádza Cirkvou ako nejaký turista. Nuž,

v Cirkvi je veľa turistov, ktorí ňou vždy len prejdú, ale nikdy do Cirkvi nevstúpia.

Nie, nesmieme byť turistami v Cirkvi, ale byť si navzájom bratmi. Život založený len na ťažení zisku a výhod zo situácií na úkor druhých, nevyhnutne vyvoláva vnútornú smrť. A koľko ľudí si hovorí, že sú Cirkvi blízki, že sú priateľmi kňazov, biskupov, zatiaľ čo len hľadajú vlastný zisk. Toto sú pokrytectvá, ktoré ničia Cirkve!

Kiež Pán vyleje na nás svojho Ducha nehy, ktorý víťazí nad každým pokrytectvom a dáva do obehu tú pravdu, ktorá živí kresťanskú solidaritu, ktorá, ďaleko od toho, aby bola len činnosťou v rámci sociálnej pomoci, je nepostrádateľným výrazom prirodzenosti Cirkvi, najnežnejšej matky všetkých, osobitne tých najchudobnejších.

Etiketa v našom chráme

(liturgicko-pastorálne zamyslenie nad prežívaním bohoslužieb)

Chrám je posvätné miesto určené na bohoslužby. Vďaka chrámu a bohoslužbám v ňom, prichádza človek do kontaktu so svetom Boha.

Vo vzťahu k chrámu má svoje miesto aj etiketa, ktorá nie je iba o správaní sa na oslavách alebo na formálnom stretnutí. Máme aj etiketu správania sa v chráme, ktorá je často zanedbávaná. A preto je potrebné z času na čas si túto etiketu pripomenúť, keďže mnohé pravidlá slušného správania sú ak nie dennodenne, tak minimálne každú nedeľu porušované.

Pokúsme sa všimnúť si niektoré pravidlá, ktoré by mali charakterizovať naše správanie v chráme a aj naše samotné prežívanie bohoslužieb.

1. Príprava do chrámu a eucharistický pôst

Podľa aktuálne záväznej platnej pôstnej disciplíny trvá eucharistický pôst (zdržanlivosť od jedla) najmenej jednu hodinu pred prijatím Eucharistie a zaväzuje od siedmeho roka veku dieťaťa. Výnimkami sú lieky, voda alebo v prípade, že je niekto chorý a potrebuje sa najesť skôr.

A čo malé deti? Treba si uvedomiť, že aj keď malé deti neviaže povinnosť zvláštnej prípravy na prijatie Eucharistie (teda ani eucharistický pôst), predsa treba, aby rodičia svoje deti k týmto veciam, primerane ich schopnostiam a veku, postupne viedli a navykali.

Preto netreba chystať jedlo alebo sladkosti deťom pri príchode do chrámu. Bohoslužby v chráme nie sú formou detského pikniku. Preto sa nedáva deťom v chráme počas bohoslužieb jesť, výnimkou je mlieko pre dojčatá, či čistá voda na pitie v prípade potreby.

2. Vstupujeme do chrámu s nábožnou úctou

Už spôsob, ako vstupujeme do chrámu, môže iným čosi povedať o našej viere a úcte k Bohu. Do chrámu vždy vstupujeme s nábožnou úctou. Muži majú na znak úcty v chráme v zásade nepokrytú hlavu (výnimkou sú mnísi, ktorí nosia kamilavku aj v chráme, a biskupi resp. kňazi s mitrou).

Naopak, ženy tradične mávali na hlave šatky (čo sa v mnohých východných krajinách dodnes dodržiava), pretože svoju okrasu - vlasy - v chráme nie je

vhodné ukazovať. Takto hovorí aj svätý apoštol Pavol (porov. 1 Kor 11, 4-15).

Na bohoslužby treba prichádzať včas a nájsť si miesto na dôstojné prežitie okamihov počas bohoslužieb. Nerušme ostatných neskorým príchodom do chrámu. Platí to zvlášť pre tých, ktorí majú tendenciu aj pri svojom neskorom

príchode zaujímať popredné miesta v chráme.

Veľmi rozšíreným zlovykom u mnohých je ani nevojsť do chrámu a celú bohoslužbu stráviť niekde v areáli chrámu. Čas trávený vonku sa vtedy veľmi často vyplní fajčením, debatovaním, či naháňaním sa detí...

Obranným argumentom často je, že keď človek sa nachádza v tzv. platnej zóne vo vzdialenosti od chrámu. Naozaj platnej?

Ak nás pozvú naši priatelia na svadbu, tak nevstupujeme medzi svadobných hostí, ale stojíme pred kultúrnym domom alebo reštauráciou v tzv. platnej zóne? Aj v tomto však existujú výnimky, zvlášť ak sa dnu nezmesíme, alebo máme malé dieťa, ktoré by ostatných vyrušovalo, či ak je dnu vydýchaný vzduch.

3. Poklona a prežehnanie sa pri vstupe do chrámu

Po vstupe do chrámovej lode sa hlboko pokloníme a prežehnáme. Najprv sa pomaly prehne v páse, pričom pravá ruka smeruje k zemi, ba často sa jej aj dotýka, potom sa pomaly vzpriamime a prežehnáme.

Znamenie kríža je typickým kresťanským gestom a sprievodné slová – V mene Otca i Syna i Svätého Ducha – patria medzi najstaršie a najjednoduchšie modlitebné formuly.

Znameníem kríža vyjadrujeme vieru v základné tajomstvo kresťanstva, vieru v Svätú Trojicu a v oslobodenie ľudského pokolenia

Ježišom Kristom na dreve kríža. Prežehnanie tiež odháňa od človeka zlých duchov a udeľuje mu rôzne pozitívne dary.

Hlboká poklona, spojená s prežehnaním, je znakom našej úcty voči Bohu, znakom našej pokory, že si uvedomujeme svoju hriešnosť a malosť. Dotyk rukou zeme vyjadruje poníženie sa pred Bohom a vedomie, že z prachu zeme sme boli vzatí. (porov. Gn 3, 19)

Liturgický program

Liturgický program po 12. nedeli po Päťdesiatnici
od 02.09. do 08.09. 2019

Pondelok 02.09.	Sv. muč. Mamant	06:30 sv. lit. (csl.) * Juraj s rod. 09:00 sv. lit. (csl.) otvorenie šk. roka GJZ 18:00 sv. lit. (slov.) * Slávka, Hana, Ľuboš, Milan...
Utorok 03.09.	Sv. hieromučenik Antim, nikomédijský biskup	06:30 sv. lit. (csl.) † Mária, Vasil', Mária, Vasil' 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Mária 2. † Ján (panychída)
Streda 04.09.	Sv. hieromučenik Babyllas, biskup Veľkej Antiochie	06:30 sv. lit. (csl.) * Michal, Michal 18:00 sv. lit. (slov.) † Štefan, Mária, Vasil'...
Štvrtok 05.09.	Sv. prorok Zachariáš	06:30 sv. lit. (csl.) † Mária, Michal, Anna... 18:00 sv. lit. (slov.) na úmysel darcu
Piatok 06.09.	Prep. otec Archippos zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) * SSR a NSI 18:00 sv. lit. (slov.) * SSR a NSI
Sobota 07.09.	Predprazdenstvo Narodenia Presvätej Bohorodičky Sv. muč. Sózont	06:30 sv. lit. (csl.) † Peter (panychída) 17:00 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) † Ladislav
Nedeľa 08.09.	13. nedeľa po Päťdesiatnici Narodenie Presvätej Bohorodičky hl. 4 mirovanie	08:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 10:00 sv. lit. (slov.) * Natália 17:00 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Alexander, Alena s rod.

Liturgický program

Liturgický program po 13. nedeli po Päťdesiatnici

od 09.09. do 15.09. 2019

Pondelok 09.09.	Sv. a spravodliví Joachim a Anna	06:30 sv. lit. (csl.) † Anastázia, František, Anton... 18:00 sv. lit. (slov.) † Andrej
Utorok 10.09.	Sv. muž. Ménodora, Métrodora a Nymfodora	06:30 sv. lit. (csl.) * Božena s rod. 18:00 sv. lit. (slov.) † Tomáš
Streda 11.09.	Naša prepodobná matka Teodora Alexandrijská	06:30 sv. lit. (csl.) † Marek (panychída) 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Štefan (panychída) 2. † Mária, Mária, Ján
Štvrtok 12.09.	Sv. hieromuč. Autonomos	06:30 sv. lit. (csl.) * Jozef, Mária 18:00 sv. lit. (slov.) † Andrej (panychída)
Piatok 13.09.	Sv. hieromuč. Kornélius zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) † Ján (panychída) 17:00 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) † Mária, Michal, Michal...
Sobota 14.09.	Povýšenie úctyhodného a životodarného Kríža zdržanlivosť od mäsa	08:30 Krížová cesta 09:30 sv. lit. (csl.) * za farnosť 17:00 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Dávid
Nedeľa 15.09.	14. nedeľa po Päťdesiatnici Presv. Bohorodička Spolustrpiteľka hl. 5 mirovanie Zbierka: Seminár	08:00 sv. lit. (csl.) * Pavol, Zita, Michal, Natália 10:00 sv. lit. (slov.) Kalvársky odpust 17:00 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Miroslav, Miloslava, Michaela, Lenka

Narodenie Presvätej Bohorodičky

(8. september)

Vo východnom obrade patrí sviatok Narodenia našej presvätej Vládkyne, Bohorodičky Márie, vždy Panny (ľudový názov Narodenie presvätej Bohorodičky) k najstarším sviatkom Bohorodičky.

Evanjelium zaznamenalo veľmi málo zo života Presvätej Panny Márie. Nič sa v ňom nehovorí o jej narodení, mladosti, či jej zosnutí, ba dokonca sa nespomínajú ani mená jej spravodlivých rodičov. Odkiaľ o tom teda vieme? Vieme o tom z tradície Cirkvi a apokryfov.

Apokryfy sú židovské a kresťanské spisy, ktoré sa formou a obsahom podobajú kanonickým knihám Starého a Nového zákona, ale nepatria do kánonu inšpirovaných spisov.

Hlavným prameňom správ o živote Presvätej Bohorodičky je apokryfná kniha Jakubovo protoevanjelium, napísaná okolo r. 140. Táto kniha podáva podrobné, väčšinou ľudové a legendárne správy o narodení, detstve a mladosti Panny Márie, a opisuje udalosti súvisiace s Ježišovým narodením a detstvom. Cieľom apokryfu bolo osláviť Máriu, preto sa v ňom osobitne vyzdvihuje jej pôvod

z Dávidovho rodu po otcovi (po matke pochádzala z Áronovho kňazského rodu), jej zasvätenie sa Bohu už od útleho detstva a jej panenstvo. Jakubovo protoevanjelium sa tešilo veľkej obľube v starokresťanskej Cirkvi a malo veľký vplyv na rozvoj mariológie a mariánskej úcty.

Je veľmi ťažké určiť presný čas vzniku sviatku, ale existujú svedectvá, že už v 4. storočí (330) dala sv. Helena vybudovať v Jeruzaleme chrám na česť sviatku Narodenia Presvätej

Bohorodičky. Oficiálne zavedenie sviatku do liturgického kalendára sa pripisuje cisárovi Mauríciovi, ktorý žil v 6. storočí.

8. september sa stal sviatkom narodenia presvätej Bohorodičky zrejme aj preto, že v ten deň je deväť mesiacov od sviatku Nepoškvrneného počatia Panny Márie. Ďalším možným dôvodom je to, že práve v tento deň bola posviacka chrámu v Jeruzaleme.

Pre Cirkev je príznačné to, že skôr oslavuje spomienku narodenia pre nebo, čiže dátum smrti. Sviatky Panny Márie a ešte aj sv. Jána Krstiteľa však tvoria výnimku.

Infocentrum

(aktuality a informácie)

❖ **Národný pochod za život.** V nedeľu – **22.09. 2019** – sa v **Bratislave** uskutoční Národný pochod za život. Túžime po úcte k životu. Túžime po krajine, kde vládne vzájomná úcta, porozumenie, spravodlivosť a kde je chránený život a dôstojnosť každého človeka od počatia po prirodzenú smrť. Takéto Slovensko túžime mať a po takomto Slovensku túžime. Ak chceme tieto naše túžby pretaviť v realitu, je dôležité to povedať aj nahlas. Preto je potrebné ísť 22. septembra 2019 do Bratislavy a povedať **ÁNO** ochrane každého ľudského života od počatia po prirodzenú smrť.

Všetky potrebné informácie k tomuto pochodu nájdete na výveske, na webe alebo sa informujte u svojich kňazov. Záujemcovia o účasť na tomto pochode, **prihláste sa v sakristii**, aby sme v prípade dostatočného záujmu vedeli objednať autobus.

❖ **Kalvársky odpust.** Kalvársky odpust sa uskutoční v dňoch 14. -15.09. 2019. V sobotu (14.09. 2019) na sviatok Povýšenia sv. kríža sa budeme od 08:30 hod. modliť spoločne Krížovú cestu a po nej o 09:30 bude sv. liturgia na Kalvárii. V nedeľu (15.09. 2019), kedy je aj sviatok Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska, bude na našej Kalvárii o 10:00 hod. slávnostná sv. liturgia.

❖ Od **soboty** (14.09. 2019) začínajú **eRko stretnutia** pre deti do 12 rokov z našej farnosti. Stretnutia budú v budove nášho cirkevného gymnázia vždy od 14:00 hod.

❖ Od **nedele** (22.09. 2019) prechádzame na slúženie **3 svätých liturgii v nedeľu** do obeda, v obvyklých časoch 07:30 hod. (slov.), 09:00 hod. (esl.), 11:00 hod. (slov.); večer potom 17:15 hod. večiereň (slov.) a 18:00 hod. sv. liturgia (slov.)

FARSKÉ ZVESTI

Informačno-formačný časopis farnosti pre vnútornú potrebu farnosti

Vydáva: Gréckokatolícka cirkev, farnosť Humenné

Adresa: Osloboditeľov 28, 066 01 Humenné

Telefón: 057/775 3628

Web: www.grkathe.sk   **Email:** humenne@grkatpo.sk

Zaopatrovanie chorých v nemocnici (non-stop linka): **0907 323 733**

Dobrovoľný príspevok (tlač 1ks = 0,20 €)

Autori článkov a zodpovední za vydanie: **o. Miroslav Il'ko, o. Pavol Dancák ml., o. Pavol Fečkanin**

IBAN farnosti: SK3009000000000086909038

Texty článkov neprešli gramatickou úpravou.